

METROLOGIAN NEUVOTTELUKUNTA
DELEGATIONEN FÖR METROLOGI
ADVISORY COMMISSION FOR METROLOGY

PÖYTÄKIRJA
 MNK 1/25

METROLOGIAN NEUVOTTELUKUNNAN KOKOUS 1/2025

Kauden päätöskokous

Aika: Torstai 27.2.2025 klo 13.00 – 14.57

Paikka: Tullilaboratorio, Tekniikantie 13, Espoo ja Teams

Läsnä

Jäsenet:	Mikko Holm, pj.	TEM
	Sari Hemminki	Tukes
	Laura Höijer	YM
	Pasi Laukkanen	Puolustusvoimat
	Hillevi Lehto	FINAS
	Tomi Pietari	Vaisala Oyj
	Pirjo Sainio	Tullilaboratorio
	Jan Sucksdorff	Teknisen Kaupan Liitto ry
	Olli Taipale	Energiateollisuus ry
	Annikki Welling	Ruokavirasto

Varajäsenet:

Martti Heinonen	VTT MIKES
Suvi Hietämäki	Eurofins
Ulla Kaleva	LVM
Heikki Koivula	Tukes
Sari Lundin	THL
Sani Marttila	KRP
Evgeny Parshintsev	Työterveyslaitos
Emilia Tiuttu	TEM

Asiantuntija:

Henri Backman	TEM (kohdat 1-2)
---------------	------------------

Sihteerit:

Jaana Järvinen, siht.	VTT MIKES
Mari Koskinen	Tullilaboratorio

1

Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Mikko Holm toivotti osallistujat tervetulleiksi MNK:n kauden päätöskokoukseen ja avasi kokouksen klo 13.12. Puheenjohtaja esitti kiitokset Tullilaboratorion edustajille erittäin mielenkiintoisesta toiminnanesittelystä ja laboratoriokierroksesta, joihin halukkailla oli mahdollisuus osallistua ennen kokousta. Koska kokouksen aloitus hieman viivästyi, sovittiin, että aloitetaan kokous heti huoltovarmuusteemalla.

2

Teema: Huoltovarmuus

Henri Backman TEMistä kertoi huoltovarmuuslain uudistamisesta ja valtioneuvoston päätöksestä huoltovarmuuden tavoitteista. Pääministeri Orpon hallitusohjelman mukaan hallitus toteuttaa huoltovarmuuslainsäädännön kokonaistarkastelun sääntelyn ajantasaistamiseksi. VN:n päätös huoltovarmuuden tavoitteista on annettu lokakuussa 2024. Tammikuussa 2025 ilmestyi Yhteiskunnan turvallisuusstrategia VN:n periaatepäätöksenä. TEMin tammikuussa 2024 asettama poikkihallinnollinen työryhmä valmistelee huoltovarmuuden turvaamisesta annetun lain sekä Huoltovarmuuskeskuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen uudistamista. Uudistetun lain on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2026 keväällä. Katso yksityiskohtaiset tiedot Henrin esityksestä, joka on jaettu MNK:lle.

Martti Heinonen VTT MIKESistä esitti näkemyksiä metrologian liittymäkohdista huoltovarmuuteen. Kriisin aikana metrologian palveluiden kotimainen saatavuus korostuu. Suomalainen yhteiskunta on vahvasti riippuvainen Itämeren kautta toteutuvasta tavarantoiminnan, palvelujen ja tiedon siirrosta, joten ulkomaisten metrologiapalveluiden hyödyntäminen vaikeutuu merkittävästi häiriötilanteissa. Mittausten luotettavuuden varmistaminen on elintärkeää myös poikkeusolojen aikana. Katso lisätiedot Martin esityksestä, joka on jaettu MNK:lle.

Kommentoitiin lisäksi, että esim. aika- ja GPS-järjestelmien ja energiaverkkojen toiminta sekä sääpuolen mittaukset ja havainnot ovat poikkeusoloissa tärkeitä; energiantuotanto ja liikenne ovat hyvin sääriippuvaisia.

3

Kokouksen päätösvaltaisuus

Kokous todettiin työjärjestyksen mukaisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

4

Esityslistan hyväksyminen

Hyväksyttiin kokouksen esityslista.

5

Edellisen kokouksen pöytäkirja ja pöytäkirjasta johtuvat asiat

Hyväksyttiin edellisen kokouksen (12.12.2024) pöytäkirja.

6

Jaostojen katsaukset kauden toimintaan ja aikaansaannoksiin

Tomi Pietari kertoi, että Koulutusjaoston kysely metrologia-alan työvoiman saatavuudesta ja osaajatarpeesta on parhaillaan käynnissä tämän viikon loppuun. Kysely on lähetetty myös MNK:lle. Koulutusjaosto pitää vielä kokouksen, jossa käydään vastaukset läpi ja pohditaan tulosten perusteella jatkotoimenpiteitä.

Pirjo Sainio kertoi, että Kemian jaosto on saanut valmiiksi menetelmäauditoinnin tarkastuslistan. Se tullaan julkaisemaan Finntestingin verkkosivuilla. Tarkastuslistaa tullaan vielä mainostamaan julkaisun jälkeen.

7

MNK:n toimintakertomus ja toiminnan jatko

Käytiin läpi toimintakertomusluonnosta, joka oli etukäteen lähetetty kaikille. Toimintakertomusta tullaan täydentämään vielä päätöskokouksen jälkeisillä aikaansaannoksilla. Todettiin, että kokousten teemoista voisi tehdä kokooman etusivulle. Sovittiin, että sihteeri kertoo vielä päivämäärän mihin mennessä kommentit tulee antaa.

Neuvottelukunnan jatkosta ei ole vielä tietoa. Neuvottelukuntien arviointi on menossa. Tavoitteena on vähentää toimielimiä, mutta tavoitteena ei ole vähentää yhteistyötä. Ketterämpiä rakenteita kuitenkin mietitään. Ratkaisu saataneen kevätkaudella.

Keskusteltiin toteutuneen kauden toiminnasta ja mahdollisista tulevaisuuden yhteistyötarpeista. Esille tuli mm. seuraavia näkökohtia:

- Sähkö- ja energia-aiheiden osalta oltiin aika tyytyväisiä siihen mitä MNK on tarjonnut ja mitä MNK:lta on saanut.
- Standardointi nähtiin tärkeäksi ja jatkossa aihe on hyvä pitää esillä.
- Laatu- ja laboratoriohenkilöiden näkökulmasta kemian metrologian oppaat sekä auditoinnin tarkastuslista koettiin hyviksi aikaansaannoksiksi.
- Verkostoituminen koettiin tärkeäksi ja hyödylliseksi; neuvottelukunnassa on paljon eri toimijoita, joita ei muuten tavoitaisi. Eri tahojen edustus koettiin hyväksi asiaksi.
- Ministeriöltä toivottiin MNK:lle selkeämpää tehtävää ja toimeksiantoa, mitä tuotoksia halutaan aikaansaada.
- Toivottiin, että MNK ottaisi vahvemmin kantaa mihin suuntaan metrologiaa kehitetään. MNK voisi tuottaa suomalaisen yhteiskunnan näkemyksen mitä metrologiapalveluja tarvitaan ja mitkä ovat metrologian tärkeimmät asiat. Tähän tarvitaan vahvempi mandaatti. MNK:lla voisi olla vahvempi ohjaava rooli TEMille.
- MNK voi tukea ja tarjota osaamista ministeriöille, toimia ministeriön työn tueksi.
- Lainsäädännön valmistelun osalta yksittäisten tahojen tai henkilöiden kuuleminen ja lausunnonanto ei välttämättä ole paras vaihtoehto; on hyvä saada näkemyksiä siitä mitä muut ajattelevat ja tekevät.

8

Lakisääteisen metrologian ajankohtaiset asiat

Emilia Tiuttu kertoi tilannekatsauksen mittauslaitedirektiivin muutosehdotuksen osalta. Euroopan komissio antoi 29.11.2024 ehdotuksen mittauslaitedirektiivin muuttamisesta siltä osin kuin on kyse sähköajoneuvojen latauslaitteista, paineistetun kaasun jakelulaitteista sekä sähkö-, kaasu- ja lämpöenergiamittareista. Suomen kannan valmistelu on käynnissä. Valtioneuvoston U-kirjelmä on annettu eduskunnalle tammikuussa. Puhemies on lähettänyt asian suureen valiokuntaan, jolle talousvaliokunnan on annettava lausunto. Talousvaliokunnassa oli 25.2.2025 asiantuntijakuuleminen ja talousvaliokunta käy asiasta valmistavan keskustelun. Linkki U-kirjelmän käsittelytietoihin on eduskunnan verkkosivuilla:

https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/Kasittelytiedot/Valtiopaivaasia/Sivut/U_56+2024.aspx

Neuvostossa, puheenjohtajamaa tällä hetkellä Puola, on ensimmäinen käsittelykierros käyty. Parlamentissa käsittely on alkuvaiheessa. Neuvosto ja parlamentti muodostavat omat kantansa, joista sitten neuvotellaan. Sisällöllisesti jäsenmailla on ollut aika paljon kysymyksiä, mitä muutokset tarkoittavat. Puola on tekemässä ensimmäistä kompromissiehdotusta. Tavoitteena on, että Puolan puheenjohtajakaudella saadaan muodostettua neuvoston kanta.

Sari Hemminki kertoi, että mittauslaitedirektiivin kokonaisevaluointi on edelleen menossa. Komissio on saanut evaluointiraportin loppuluonnoksen, toukokuussa tulee julkaisu ja kesäkuussa loppupäätelmät. Vahva indikaatio on, että kokonaisuudistus

tulee, mutta se ei kuitenkaan ole varma. Uudistus toisi mukanaan vaikutusarvioinnin koko direktiivistä.

9

Metrologiatutkimuksen ajankohtaiset asiat

Martti Heinonen kertoi, että Metrisopimuksen allekirjoittamisesta tulee tänä vuonna kuluneeksi 150 vuotta. VTT MIKES järjestää 15.5.2025 siihen liittyen tapahtuman MIKES-talossa. Tilaisuus pidetään vain läsnätilaisuutena. Osallistua voi joko aamu- tai iltapäiväohjelmaan tai molempiin. Aamupäivällä on esityksiä eri metrologian aloilta ja iltapäivällä on puheenvuoroja ja keskustelu metrologian osaamiseen liittyen sekä laboratorioihin tutustumisia. Kutsut tapahtumaan pyritään lähettämään ensi viikolla.

10

Ajankohtaista organisaatioista

Puheenjohtaja kertoi, että hän on siirtynyt vetämään toista yksikköä TEMissä ja Eriika Melkas on tullut tilalle 1.2.2025 alkaen.

11

Muut asiat

Ei muita asioita.

12

Kokouksen päättäminen

Kokouksen puheenjohtaja esitti suuret kiitokset kaikille jäsenille, varajäsenille ja sihteereille neuvottelukunnan kolmivuotiskaudesta sekä Tullilaboratoriolle vierailumahdollisuudesta ja päätöskokouksen järjestelyistä. Kiitettiin puheenjohtajaa hyvästä kaudesta ja mielenkiintoisista kokouksista. Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.57.